

**KONFERENSEN OM ANSLUTNING
TILL EUROPEISKA UNIONEN
– MONTENEGRO –**

**Bryssel den 23 januari 2026
(OR. en)**

AD 2/26

LIMITE

CONF-ME 2

ANSLUTNINGSDOKUMENT

Ärende: EUROPEISKA UNIONENS GEMENSAMMA STÅNDPUNKT
– Kapitel 32: Finansiell kontroll

EUROPEISKA UNIONENS GEMENSAMMA STÅNDPUNKT

Förhandlingskapitel 32: Finansiell kontroll

Denna ståndpunkt bygger på Europeiska unionens allmänna ståndpunkt inför anslutningskonferensen med Montenegro (AD 23/12 CONF-ME 2) och är avhängig av förhandlingsprinciperna i denna, framför allt följande:

- Synpunkter som framförs av någon av parterna om ett kapitel i förhandlingarna ska inte på något sätt föregripa ställningstagandet i fråga om andra kapitel.
- Överenskommelser eller delöverenskommelser som uppnås under förhandlingarna om kapitel som ska behandlas successivt får inte betraktas som slutgiltiga förrän en övergripande överenskommelse har nåtts.
- De krav som anges i punkterna 24, 28, 41 och 44 i förhandlingsramen.

EU uppmanar Montenegro att fortsätta anpassningen till EU:s regelverk och sörja för dess faktiska genomförande och kontrollen av dess efterlevnad samt att rent allmänt redan före anslutningen utarbeta politiska riktlinjer och instrument som så nära som möjligt överensstämmer med EU:s. EU noterar att Montenegro i sina förhandlingspositioner AD 8/14 CONF-ME 4 och AD 30/25 CONF-ME 14 godtar EU:s regelverk inom kapitel 32 i dess gällande form per den 18 november 2025 och att det kommer att vara redo att genomföra det senast dagen för anslutningen till Europeiska unionen.

Intern finansiell kontroll inom den offentliga sektorn

EU konstaterar att Montenegro har utarbetat en omfattande rättslig, politisk, institutionell och operativ ram för intern kontroll och internrevision som överensstämmer med internationella standarder. EU förväntar sig att Montenegros operativa ram för intern finansiell kontroll inom den offentliga sektorn stärks ytterligare, särskilt för offentliga företag och kommuner. Målen och åtgärderna i policyn för intern kontroll ingår i strategin för reform av den offentliga förvaltningen 2022–2026 och reformprogrammet för förvaltningen av de offentliga finanserna 2022–2026, vilket säkerställer att reformen och tillämpningen av den interna finansiella kontrollen inom den offentliga sektorn behandlas som en integrerad del av en bredare reform av den offentliga förvaltningen.

EU noterar också att Montenegro kontinuerligt har förbättrat det faktiska genomförandet av ledningsansvar i den offentliga förvaltningen för att ytterligare stödja en välfungerande intern finansiell kontroll inom den offentliga sektorn och en effektiv förvaltning av administrativa resurser och budgetmedel. EU uppmanar Montenegro att säkerställa ett fullständigt genomförande av regelverket för ledningsansvar i enlighet med det åtagande som gjorts, bland annat genom en detaljerad definition av arbetsuppgifter och en ökad delegering av beslutanderätt, budgetdisciplin, skydd av tillgångar, fastställande av mål och rapportering med full hänsyn till de pågående reformerna av budget och redovisning och andra tillämpliga reformer.

EU erkänner de pågående framstegen i arbetet med att uppgradera primär- och sekundärlagstiftningen om intern finansiell kontroll inom den offentliga sektorn, för att ytterligare anpassa landet till EU:s standarder och internationella standarder och hantera praktiska utmaningar i samband med genomförandet. På grundval av denna förstärkta ram erkänner EU de framsteg som gjorts, särskilt genom antagandet av sekundärlagstiftning som specificerar regler och riktlinjer för intern kontroll och stärker den administrativa kapaciteten för deras tillämpning i hela den offentliga sektorn, inbegripet på områdena riskhantering och hantering av oriktigheter.

EU välkomnar särskilt de senaste förbättringarna av regelverket, som stärker styrningen och ledningsansvaret i budget- och personalförvaltningen, förbättrar internrevisionens kvalitet och oberoende genom harmonisering med internationella standarder och inrättar en mer ändamålsenlig ram för riskhantering och uppföljning av oriktigheter.

EU uppmanar Montenegro att ytterligare säkerställa att den framtida strategiska utvecklingen av interna kontrollsystem och tillhörande bestämmelser är väl anpassad till de pågående ändringarna av lagstiftningen om förvaltning av de offentliga finanserna och reformen av den offentliga förvaltningen. EU uppmanar också Montenegro att säkerställa att den framtida strategiska utvecklingen av interna kontrollsystem inriktas på medvetenheten hos de offentliga institutionernas ledning och personal om behovet av faktisk efterlevnad av intern kontroll och internrevision för en sund förvaltning av budgetmedel och administrativa resurser.

EU noterar de fortsatta framstegen i arbetet med att stärka den operativa ramen för internrevision och dess funktion genom metodförbättring, ökad kvalitetssäkring och professionalisering av internrevisionssystemet, inbegripet certifiering och utbildning av internrevisorer. EU förväntar sig att Montenegro 1) ytterligare förbättrar produktiviteten i internrevisionsfunktionerna genom att stärka samarbetet mellan styrande organ och internrevisioner, 2) fortsätter att uppgradera den administrativa kapaciteten genom att utöka yrkesutbildningen och yrkescertifieringen för att ta itu med fall av personalbrist och påskynda jobbsystematiseringen och den regelbundna tillsättningen av lediga tjänster, 3) förbättrar revisionsplanering, dokumentation och rapportering i syfte att öka produktiviteten och minska den administrativa arbetsbördan. När det gäller riskhantering noterar EU påtagliga framsteg i arbetet med att inrätta en omfattande rättslig och institutionell ram som en del av processerna för styrning och intern kontroll inom Montenegros offentliga förvaltning. EU är medvetet om systemets ökade effektivitet, som framgår av det ökande antalet enheter med särskilda riskhanteringsansvariga och de riskregister som inrättats i hela den offentliga sektorn.

När det gäller hantering av oriktigheter noterar EU att regelverket har etablerats väl och ger lämplig vägledning för genomförandet. Det övergripande systemet för att förebygga och hantera oriktigheter har anpassats och stärkts ytterligare, med tydligare institutionella ansvarsområden och förfaranden. EU noterar vidare att antalet tjänstemän som ska hantera oriktigheter har ökat, liksom antalet transparent rapporterade fall av misstänkt bedrägeri. EU förväntar sig att Montenegro fortsätter att förbättra den administrativa kapaciteten för att säkerställa ett mer ändamålsenligt genomförande av riskhanteringssystem och system för hantering av oriktigheter, genom regelbunden utbildning, kvalitetssäkring och inrättande av en centraliserad mekanism för rapportering och insamling av data om oriktigheter.

Dessutom noterar EU att den administrativa kapaciteten har stärkts för att förbättra revisionsfunktionerna i statsägda företag och sociala trygghetsfonder och att kontinuerliga åtgärder vidtas för att förbättra dem.

EU noterar också att det genom den nya lagen om budgetinspektion inrättas en finansiell budgetkontrollfunktion som är helt åtskild från internrevisionen, både organisatoriskt och funktionellt. Mot bakgrund av Montenegros åtagande att ytterligare stärka komplementariteten mellan budgetinspektion och internrevision genom ytterligare skyddsåtgärder under genomförandet förväntar sig EU att Montenegro fortsätter att genomföra den nya lagen om budgetinspektion och de relevanta ändringar som antogs i slutet av 2025.

Externrevision

EU konstaterar att Montenegro har utarbetat en stabil rättslig ram för externrevision i linje med EU:s standarder, internationella standarder och bästa praxis. Montenegros statliga revisionsorgan har inrättat en omfattande rättslig, institutionell och operativ ram som återspeglar de principer och den goda praxis som främjas av Internationella organisationen för högre revisionsorgan (Intosai).

I detta avseende noterar EU att Montenegro har säkerställt det statliga revisionsorganets finansiella, funktionella och institutionella oberoende i enlighet med Intosais normer, bland annat genom sin grundlag och genom att införa motsvarande lagstiftning. Detta gör det möjligt för det statliga revisionsorganet att utföra sitt uppdrag på ett ändamålsenligt och opartiskt sätt. Det statliga revisionsorganet utför både finansiella revisioner och effektivitetsrevisioner och bidrar därigenom till ökad transparens, ansvarsskyldighet och sund förvaltning av de offentliga finanserna. EU konstaterar att det statliga revisionsorganet har stärkt sin administrativa kapacitet men förväntar sig också att lediga tjänster tillsätts. EU förväntar sig att Montenegro fortsätter att säkerställa det statliga revisionsorganets finansiella, funktionella och institutionella oberoende.

Dessutom erkänner EU de framsteg som gjorts i arbetet med att stärka revisionsmetoderna, rapporteringspraxis och mekanismerna för uppföljning av revisionsrekommendationer, vilket bidrar till en ändamålsenlig tillsyn av offentliga utgifter och en förbättrad styrning av den offentliga sektorn, särskilt från parlamentets sida. EU uppmanar Montenegro att lämna regelbundna uppdateringar om uppföljningen av det statliga revisionsorganets revisionsresultat och förväntar sig att Montenegro förbättrar genomförandet av iakttagelserna och rekommendationerna i det statliga revisionsorganets rapporter.

Dessutom uppmanar EU Montenegro att ytterligare förstärka det statliga revisionsorganets samarbete med Intosai och Eurosai samt med Europeiska revisionsrätten. EU noterar också Montenegros utfästelse att ytterligare förbättra samarbetet mellan parlamentet och regeringen.

Skydd av EU:s ekonomiska intressen

EU noterar Montenegros utfästelse att följa bestämmelserna i artikel 325 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, vilket inbegriper ett nära och regelbundet samarbete mellan kommissionen och de behöriga myndigheterna.

EU noterar att Montenegro har fullbordat anpassningen av sin nationella lagstiftning till Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1371 av den 5 juli 2017 om bekämpande genom straffrättsliga bestämmelser av bedrägeri som riktar sig mot unionens finansiella intressen (*PIF-direktivet*) i och med antagandet av lagen om ändring av Montenegros strafflag den 14 oktober 2025 (dekret nr 01-009/25-1967/2 om proklamation av lagen om ändring av Montenegros strafflag), som trädde i kraft den 22 oktober 2025 (Montenegros officiella tidning, nr 121/25).

EU konstaterar att en sambandscentral för bedrägeribekämpning (Afcos) har utsetts inom finansministeriet och att dess administrativa kapacitet har stärkts. Ett motsvarande Afcos-nätverk för de relevanta nationella myndigheter som arbetar med att skydda EU:s ekonomiska intressen har också inrättats och förstärkts genom utbildning.

EU konstaterar att en nationell strategi för bedrägeribekämpning och hantering av oriktigheter, som syftar till att skydda EU:s ekonomiska intressen under perioden 2025–2028, antogs i juli 2025, med en åtföljande handlingsplan för perioden 2025–2026.

EU noterar att samarbetet med kommissionen om utredningar har visat sig vara effektivt och ändamålsenligt och att Montenegro uppnår allt bättre resultat när det gäller rapportering av oriktigheter genom att fortsätta att rapportera oriktigheter genom systemet för hantering av oriktigheter.

EU förväntar sig att Montenegro ytterligare stärker sin administrativa kapacitet och upprätthåller sitt nätverk av organ för bedrägeribekämpning, samt fortsätter att genomföra handlingsplanen i den nuvarande nationella bedrägeribekämpningsstrategin. EU uppmanar Montenegro att säkerställa att rapporteringen av oriktigheter och bedrägerier enligt de skyldigheter som fastställs i finansieringsöverenskommelsen fortsätter att förbättras i linje med de senaste årens positiva trend.

Skydd av euron mot förfalskning

EU noterar att Montenegro har undertecknat och ratificerat 1929 års Genèvekonvention för bekämpande av penningförfalskning genom att den 13 oktober 2025 anta lagen om ratificering av den internationella Genèvekonventionen för bekämpande av penningförfalskning (Montenegros officiella tidning – internationella fördrag, nr 12/15). EU konstaterar att Montenegros rättsliga ram är anpassad till EU:s relevanta regelverk om skydd av euron mot förfalskning. I detta sammanhang antog Montenegros centralbank beslutet om hantering av misstänkta exemplar av eurosedlar och euromynt och annan verksamhet för skydd av euron mot förfalskning (Montenegros officiella tidning, nr 35/11 och 61/18) för att anpassa sig till rådets förordning (EG) nr 1338/2001 och rådets förordning (EG) nr 1339/2001 om att låta verkningarna av förordning (EG) nr 1338/2001 om fastställande av nödvändiga åtgärder för skydd av euron mot förfalskning även omfatta de medlemsstater som inte har antagit euron som gemensam valuta.

Montenegros centralbank antog dessutom beslutet om medaljer och symboliska mynt som liknar euromynt (Montenegros officiella tidning, nr 44/14 och 61/18) för att anpassa sig till rådets förordning (EG) nr 2182/2004 och rådets förordning (EG) nr 46/2009 om ändring av förordning (EG) nr 2182/2004 och till rådets förordning (EG) nr 2183/2004 och rådets förordning (EG) nr 47/2009 om ändring av förordning (EG) nr 2183/2004.

EU anser att Montenegro säkerställer tillräcklig administrativ kapacitet för teknisk analys och klassificering av förfalskade eurosedlar och euromynt och har infört ett lämpligt system för äkthetskontroll av dessa, vilket bekräftas av det faktum att Montenegros centralbank den 31 juli 2024 antog ett beslut om kontroll av att sedlar och mynt är oskadade och äkta (Montenegros officiella tidning, nr 78/24). EU noterar dessutom den fortsatta verksamhet som syftar till att skydda euron mot förfalskning i linje med EU:s och ECB:s harmoniserade regler och standarder, inbegripet det regelbundna samarbetet och informationsutbytet.

EU noterar Montenegros planer på ett fortsatt deltagande i Perikles IV-programmets åtgärder och ett fortsatt samarbete med kommissionen, Europeiska centralbanken och ett antal av EU-medlemsstaternas centralbanker. EU understryker vikten av att skydda centralbankens oberoende, inbegripet dess finansiella oberoende, samt transparenta och opartiska utnämningar av biträdande centralbankschefer och styrelseledamöter.

EU uppmanar Montenegro att säkerställa att det nationella analyscentrumet har tillräcklig administrativ kapacitet för teknisk analys och att det fortsätter sitt internationella samarbete.

***

Mot bakgrund av ovanstående överväganden konstaterar EU att detta kapitel för närvarande inte kräver några ytterligare förhandlingar.

Övervakningen av framstegen med anpassningen till och genomförandet av EU:s regelverk kommer att fortsätta under hela förhandlingsperioden. EU understryker att särskild uppmärksamhet kommer att ägnas åt övervakningen av alla ovannämnda specifika frågor i syfte att säkerställa Montenegros administrativa kapacitet att kontrollera efterlevnaden av EU:s regelverk inom ramen för detta kapitel. Särskild uppmärksamhet måste ägnas åt kopplingarna mellan föreliggande kapitel och andra förhandlingskapitel. Det är först i ett senare skede av förhandlingarna som det kan göras en slutlig bedömning av överensstämmelsen mellan Montenegros lagstiftning och EU:s regelverk samt av landets genomförandekapacitet. Utöver all den information som EU kan kräva inför förhandlingarna om detta kapitel, och som ska lämnas till konferensen, uppmanar EU Montenegro att regelbundet förse stabiliserings- och associeringsrådet med detaljerad skriftlig information om framstegen med genomförandet av EU:s regelverk.

Mot bakgrund av samtliga ovanstående överväganden kommer EU vid behov att återkomma till detta kapitel vid en lämplig tidpunkt.

EU noterar att Montenegro i sina förhandlingspositioner AD 8/14 CONF-ME 4 och AD 30/25 CONF-ME 14 godtar regelverket inom ramen för kapitel 32 i dess gällande form per den 18 november 2025. EU noterar även att Montenegro förklarar att man kommer att fortsätta anpassningen till regelverket och att man kommer att vara redo att genomföra det senast vid dagen för anslutningen till Europeiska unionen.

Vidare erinrar EU om att dess regelverk kan komma att kompletteras när det gäller detta kapitel mellan den 18 november 2025 och datumet för anslutning.
